

Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen 2022-09-27
Sara Häggström
Tfn:070-562 48 83
E-post: sara.haggstro@regionjh.se

RS/859/2021

Uppföljning vårdval Hälsoval 2022

Nedan följer en sammanställning över hur och vad som följs upp inom Region Jämtland Härjedalens olika valfrihetssystem under 2021.

1. Hälsoval Region Jämtland Härjedalen

Sammanfattning av innehåll för uppföljning i förfrågningsunderlag

Vårdgivaren ska medverka med faktaunderlag för regionens uppföljning av verksamheten i form av månads, tertial- och årsrapportering/verksamhetsberättelse enligt regionens riktlinjer. Förutom den standardiserade uppföljningen ska uppföljning i dialogform ske minst en gång per år efter inlämnandet av verksamhetsberättelse/årsredovisning. Vid uppföljningsmöten ska från vårdgivarens sida medverka minst verksamhetschef och medicinskt ansvarig.

Vårdgivaren ska lämna/tillhandahålla de uppgifter som regionen anser sig behöva för att följa upp och kontrollera

- att verksamheten bedrivs i enlighet med förfrågningsunderlaget och de mål och riktlinjer som regionen fastställt
- att vårdgivarens säkerhets- och kontrollsystem är tillräckliga
- att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt

Grundläggande verksamhetsstatistik insamlas med stöd av den information som samtliga vårdenheter registreras i vårdadministrativa systemet. Regionen äger utan särskilt medgivande tillgång till alla sådana uppgifter med undantag för sekretessbelagd information.

Regionen har rätt att såväl använda som publicera resultaten samt att kräva att vårdgivaren offentliggör vårdenhetens resultat. Publicering/redovisning ska ske vid den tidpunkt och på det sätt som uppdragsgivaren fastställt och i de system eller i de sammanhang som regionen anvisar.

Vid särskilda tillfällen kan också uppgifter utöver planerad uppföljning begäras in och sådana uppgifter ska skyndsamt inrapporteras till regionen.

Befintliga databaser/register ska så långt som möjligt användas som källa. I de fall där detta ännu inte är möjligt, bedömer beställaren om uppgiften är så betydelsefull att det är motiverat med rapportering i särskild ordning. För att förenkla arbetet i de fall då särskild rapportering krävs, kan det i många fall vara tillräckligt att ansvarig uppgiftslämnare anger ett cirkavärde eller intervall. I tillämpliga fall ska uppdelning ske på kön.

Alla uppgifter gäller initialt för en enskild hälsocentral och dess listade patienter, samt för eventuella övriga specificerade ansvarsområden som vilar på den enskilda hälsocentralen. Vid behov kan uppgifterna aggregeras och kompletteras till en övergripande bild.

Hälsoval Region Jämtland Härjedalen kommer vid uppföljning använda sig av tillämpliga delar i SKR:s "Basmodell för uppföljning av primärvård" samt "Modell för fördjupad

uppföljning". Indikatorer som kommer att användas tas från regionstyrelsens verksamhetsplan samt ovan nämnda basmodell.

Vårdgivaren har en skyldighet att medverka och månatligen leverera automatiserad statistik till den nationella uppföljning som sker för den nationella väntetidsmätningen via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt leverera levnadsvanestatistik till Socialstyrelsens årliga uppföljning. Tillgång till statistikverktyg för mätning av telefontillgänglighet ska finnas.

Från 2020 är Region Jämtland Härjedalen ansluten till det nationella kvalitetsdatasystemet för primärvård kallat Primärvårdskvalitet.

Uppföljning 2021

Vid regionstyrelsens sammanträde i mars redovisades en sammanställning av Årsbokslut 2021 Hälsoval, RS/839/2021.

Den muntliga uppföljningen, dialogen som ska genomföras med samtliga vårdenheter brukar ske under första tertialen men på grund av pandemin har fjolårets uppföljning förskjutits och pågår fortfarande. Resultatet kommer att redovisas i 2022 års årsbokslut. Innehåll i uppföljningen var kontroll av kraven i Förfrågningsunderlaget 2021, samt frågor om styrkor och utvecklingsområden. Underlag se bilaga 1.

I månads-, tertial- och delårsrapporten redovisas uppföljning av 0:an och 3:an för vårdgarantin samt resultat av antibiotikaförskrivning, för alla oavsett driftform.

Leverantörsträff genomfördes i april samt oktober med vårdgivare från hälsovalet med fokus på:

- framtida uppdrag Förfrågningsunderlaget,
- kunskapsstyrning,
- mödrabarnhälsovårdsuppdraget,
- hälsosamtal
- nära vård

Nuläge: Regionen har avtal/överenskommelser med 21 regiondrivna vårdenheter, varav fyra enligt dispensansökan, samt 12 filialer. I annan regi 7 vårdenheter, varav en enligt dispensansökan samt 8 filialer. Ansökan om ny vårdenheter i Torvalla behandlas med preliminär start våren 2023. Ansökan om filial till HC Renen behandlas med preliminär start hösten 2022.

2. Vårdval medicinsk fotvård

Sammanfattning av innehåll för uppföljning i förfrågningsunderlag

Uppföljningen syftar till att granska om vårdgivaren uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget samt skapa en grund för gemensam utveckling av vårdgivarens uppdrag.

Vårdgivaren ska lämna in en årsrapport senast den 28 februari efterföljande år där följande efterfrågas som också ligger till grund för diskussioner vid eventuella uppföljningsmöten:

- Antal patientbesök totalt varav antal nybesök
- Enhet som ställt ut respektive remiss
- Antal behandlingar per patient samt antal avslutade behandlingsserier
- Samarbete med andra vårdgivare
- Antal patienter i de olika diagnosgrupperna
- Antal felaktiga utställda remisser
- Antal hänvisningar till andra vårdnivåer
- Antal avvikelser

- Fortbildning, antal dagar

Flera av parametrarna kan hämtas direkt i utbetalningssystemet Pri Comp.

Vidare ska vårdgivaren

- informera Region Jämtland Härjedalen om fall som anmälts enligt Lex Maria samt om ärenden där Patientnämnden begärt uppgifter
- i förekommande fall skriva avvikelserapport
- informera Region Jämtland Härjedalen om andra förhållanden som kan bedömas vara av vikt för fullföljandet av uppdraget samt uppgifter i övrigt om den verksamhet som avtalet omfattar, om Region Jämtland Härjedalen så begär
- låta Region Jämtland Härjedalen ta del av de uppgifter som behövs för granskning av avtalets fullgörande
- delta i, av Region Jämtland Härjedalen beslutade undersökningar, patientsäkerhetsberättelser och enkäter

Utdrag ur sammanställningen av årsrapporten för uppföljning 2021

Totalt har under året 21 fotvårdare verkat med avtal i vårdvalet och samtliga är kvinnor. 19 vårdgivare är egna företagare och två är anställda av en kommun. Inga nya fotvårdare har tillkommit under året. Under perioden inkom en ansökan som avsågs då verksamheten ligger i annat län. En vårdgivare i Strömsund har sagt upp avtalet och en i Åre har avslutat sitt avtal under året. Insatser för att få fler fotvårdare inom länet har påbörjats. Av alla besök består 97% av diabetiker, 1% arteriell insufficiens samt 2% av reumatiker. Under året beslutades att från 2022 ska även patienter med psoriasis få möjlighet till subventionerad fotvård. Inom samtliga kommuner fanns under 2021 valbara vårdgivare.

Trots pågående pandemi och färre verksamma fotvårdare 2021 så ökade besöken från 7 618 år 2020 till 8004 besök varav 7 727 är diabetiker, 193 reumatiker och 84 arteriell insufficiens till en kostnad på 4 036 988 kronor. Antalet besök är jämnt fördelade mellan män och kvinnor. Ersättning för en behandling har varit 606 kr inklusive patientavgift på 300 kronor

Helt nya patienter under året varierar mellan vårdgivarna 4 och 30 i övrigt är alla sedan tidigare kända patienter som får förnyade remisser när de gamla löpt ut.

Vårdgivarna uppger att de samarbetar med varandra genom erfarenhetsutbyte samt med hälsocentralerna och då främst diabetessköterskan, distriktsköterskan och läkare. Kontakter sker även med sjuksköterskor vid särskilda boenden, kommunsköterska, hemtjänstpersonal samt diabetesfotvården på sjukhuset.

Antalet felaktiga remisser uppges ha minskat, vilket kan bero på pandemin och den remissmall i Cosmic som infördes från 2019. Felaktigheter som uppgivits består av diagnosgrupper som inte ingår i avtalet eller att fler än fyra besök är ordinerade.

Vårdgivarna har i ett antal fall hänvisat patienter med infektion/inflammation eller sår och/eller rodnad till läkare eller diabetessköterska på hälsocentralen eller till diabetesmottagningen på Östersunds sjukhus för bedömning. Andra orsaker till hänvisning kan vara smärta och nageltrång som fordrar bedövning eller att patienten behöver avlastning med nya sulor och inlägg i skorna och då hänvisas till ortopedtekniska avdelningen.

Inga avvikelser eller Lex Maria-ärenden har anmälts under året och Patientnämnden har begärt ut uppgifter från en av vårdgivarna.

På grund av Covid-19 har, av förklarliga skäl, utbildning inte kunnat genomföras i stor utsträckning. Det som har nämnts är uppdatering via diabetesföreningen och tidskrifter, nya regler kring farligt avfall, positivt tänkande och bemötande, svamp och vårtbehandling, Fokus på foten- smärta och helhetssyn, behandling, Certifierad lymfpromenadledare.

På uppdrag av regionens miljörevisorer har frågan om miljöarbete lagts in i uppföljningen från 2018. Några goda exempel lyfts, se nedan:

- Källsorterar och återvinner
- Lågenergilampor
- Vid inköp väljs det miljöriktigaste alternativet
- Arbetar utifrån utbytesprincipen
- Handlar lokalt
- Har köpt luftrenare
- Pärm för rutiner, egenkontroller och säkerhetsdatablad för kemiska produkter
- Använder miljövänliga produkter
- Minskat användandet av engångsmaterial
- Följer kommunens riktlinjer som är ett krav för godkänd verksamhet från Miljö och hälsa

Pandemin har för flera fått ekonomiska konsekvenser med bl a högre kostnader för skyddsutrustning. Övriga frågor som tagits upp är frustrationen över att inte få full ersättning för uteblivna besök, utbildningsinsatser önskas framförallt för den nya diagnosgruppen psoriasis, direktnummer till personal på hälsocentral önskas samt tydligare information från remittent avseende riskgrupper.

3. Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna

Sammanfattning av innehåll för uppföljning i förfrågningsunderlag Utgångspunkten för hur "Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna" kommer att följas upp ska vara en ömsesidig strävan att uppnå en förtroendefull relation mellan parterna. Region Jämtland Härjedalen har ett ansvar att påtala brister i verksamheten oavsett om verksamheten drivs av Region Jämtland Härjedalen i egen regi eller av andra, fristående vårdgivare.

Vårdgivaren ska utan kostnad medverka med faktaunderlag för Region Jämtland Härjedalens uppföljning av verksamheten. I förekommande fall ska vårdgivaren medverka vid uppföljningsmöten. I samband med uppföljningen av verksamheten äger Region Jämtland Härjedalen rätt att hos vårdgivaren inspektera arbetet, t ex i form av journalgranskning, för att bland annat säkerställa att vårdgivaren uppfyller överenskomna krav och specifikationer.

Vårdgivaren ska lämna de uppgifter som Region Jämtland Härjedalen anser sig behöva för att följa upp och kontrollera att

- verksamheten bedrivs i enlighet med förfrågningsunderlaget och de mål och riktlinjer som Region Jämtland Härjedalen fastställt
- leverantörens säkerhets- och kontrollsystem är tillräckliga
- verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt

Uppföljningsdata kommer att ses över och utvecklas varje år i takt med att evidens och teknik finns som stödjer införande av nya indikatorer.

I samband med revisionsundersökning ska riskgruppering utföras, journalföras och rapporteras till Region Jämtland Härjedalen. Revisionsintervallet ska anges liksom uppgifter om epidemiologiska värden.

Vid särskilda tillfällen kan också uppgifter utöver planerad uppföljning begäras in och sådana uppgifter ska skyndsamt inrapporteras till Region Jämtland Härjedalen.

Utdrag ur årsrapporteringen 2021

Uppföljningen avser de privata utförarna och nedan följer en sammanfattning.

Revisionsintervall

Revisionsintervall enligt riskbedömning har genomförts i 96% av fallen.

Avvikelser

65% anger: inga avvikelser

Inkomna avvikelser handlar om: problem med utrustningen , arbetsplats/personal/ administrationsproblem, försenade eller missade diagnoser för överkäks hörntänder med försvårad eruptionsriktning, försenad eller missad kallelse, reaktion på bedövning, fortsatta uteblivanden för ungdomar över 20 år, resorberade tänder på grund av försenad eller missad diagnos.

Fortbildning

På grund av pandemin har 55% angett att de under året inte genomgått någon fortbildning. För övriga 45% har man angett fortbildning främst genom interna utbildningar från tex specialisttandvården, digitala kurser i barntandvård, tex kariesprofylax, dentala erosioner. Självstudier, webinarium om de nationella riktlinjerna, fallpresentationer i studiegrupp, kalibrering röntgendiagnostik på kliniken, samarbete med specialisttandvården inom Ortodonti och Pedodonti.

Samarbete

Samarbetet som uppges är i huvudsak specialisttandvården, med andra privata kollegor samt tandtekniker.

Uppföljning 2022

Från 2021 registreras revisionsundersökningen av vårdgivaren direkt i regionens IT stöd för tandvård, från att tidigare ha hanterats på papper. I samband med månatlig utbetalning till vårdgivarna görs en bedömning om kraven på revisionsintervall är uppfyllda.

Inom vårdvalet allmäntandvård för barn och unga vuxna hade regionen avtal med folktandvårdsklinikerna samt 25 privata kliniker. En privat vårdgivare har under januari-mars avslutat sitt avtal med regionen. Tre vårdgivare har inkommit med en begäran och för en period beviljats en begräsning av antalet listade barn och unga vuxna. Totalt har 30 970 barn ingått i gruppen varav ca 15% valt en privat vårdgivare.

Inom den beställda tandvården pågår ständigt arbetet med utveckling av IT stöd, samverkan med kommunerna samt att göra tandvårdsstödet mera känt. Under pågående pandemi har utfallet av det reformerade tandvårdsstödet påverkats stort, då flera av riskgrupperna ingår.

Bedömningstandläkaren och handläggaren har regelbundna träffar med representanter för privata vårdgivare och folktandvården där bl a frågor om rutiner och innehåll i förfrågningsunderlag diskuteras.

4. Revision

Utöver den uppföljning som Beställarenheten genomför kan Region Jämtland Härjedalens revisorer eller den Region Jämtland Härjedalen utser i enlighet med kommunallag 10 kap 8 - 9 § samt 12 kap 1 § granska all verksamhet som Region Jämtland Härjedalen bedriver inom sitt verksamhetsområde. Vårdgivaren förbinder sig att i enlighet med denna lag låta Region Jämtland Härjedalens revisorer, eller de som revisorerna eller Region Jämtland Härjedalen utser, utan hinder av sekretess eller affärsjuridiska krav ta del av sådan handling eller uppgift som är nödvändig för utövande av sin granskning av vårdgivarens fullgörande av ingånget vårdavtal.

Regionen har rätt att under avtalsperioden, och när regionen så offentlighets- och sekretesslag (2009:400) anser befogat, låta genomföra medicinsk revision av verksamheten som omfattas av uppdraget.

Region Jämtland Härjedalen ska ha rätt att under avtalsperioden, och när Region Jämtland Härjedalen så anser befogat, låta genomföra odontologisk revision av verksamheten som omfattas av upp